

Prof. univ. dr. **Carmen-Silvia Paraschiv**
(coordonator)

Lector univ. dr.
Maria-Georgiana Teodorescu

Asist. univ. dr.
Alin Sorin Nicolescu

Drept procesual penal. Partea specială

Note de curs

Ediția a 7-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu

Capitolul I. Urmărirea penală

§1. Noțiuni introductive

Urmărirea penală este prima fază a procesului penal, pe parcursul căreia organele de urmărire penală efectuează activități procesuale premergătoare judecării¹.

Pentru realizarea justiției penale într-un stat de drept, în sensul descoperirii infracțiunilor, identificării și prinderii infractorilor, strângerii probelor necesare, în cadrul mecanismului procesual s-a conturat necesitatea obiectivă ca, înainte de activitatea de judecare propriu-zisă, să existe o activitate prealabilă și diversificată, reglementată într-o etapă procesuală separată. Astfel, această fază obligatorie a procesului penal, urmărirea penală, apare ca esențială prin prisma necesității restabilirii ordinii de drept și sancționării celor vinovați pe baza unor probe certe, indubitabile sub aspectul persoanei ce a săvârșit fapta prevăzută de legea penală și a vinovăției acesteia².

1.1. Obiectul urmăririi penale

Conform art. 285 alin. (1) C. proc. pen., pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată, urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la:

- existența infracțiunilor;
- identificarea persoanelor care au săvârșit o infracțiune;
- stabilirea răspunderii penale a acestora.

1.2. Principiile specifice fazei de urmărire penală

1.2.1. Caracterul nepublic

Urmărirea penală își poate realiza obiectul numai în măsura în care este lipsită de publicitatea specifică judecării, întrucât, dacă s-ar desfășura în

¹ C.S. PARASCHIV, *Fișe de procedură penală pentru admiterea în magistratură și avocatură*, ed. a 4-a, Ed. Hamangiu, București, 2019, p. 429.

² B. MICU, R. SLĂVOIU, A. ZARAFIU, *Procedură penală*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2024, p. 452.

mod public, ar putea exista riscul ca suspectul sau inculpatul, celelalte părți ori ceilalți subiecți procesuali să denatureze probele și, în final, să îngreuneze aflarea adevărului.

Această trăsătură este în antiteză cu publicitatea, specifică fazei de judecată¹.

Prin publicitate în procesul penal se înțelege admiterea prezenței oricărei persoane, care nu este un participant la proces, la desfășurarea activității procesuale și procedurale. Sub acest aspect, activitatea de urmărire penală, desfășurându-se în cabinetul organului de cercetare penală sau al procurorului, fără accesul publicului, se poate caracteriza ca fiind nepublică².

1.2.2. Lipsa contradictorialității

Din punct de vedere tehnico-procesual, contradictorialitatea implică prezența părților la efectuarea actelor procesuale și procedurale, pentru ca rezultatul acestora să reflecte atât punctul de vedere al acuzării, cât și al apărării³. Prin contradictorialitate se înțelege cunoașterea de către ceilalți participanți a activităților efectuate de unele dintre persoanele implicate în proces, pentru a le contracara prin mijloacele procesuale prevăzute de lege⁴.

Caracterul necontradictoriu al urmăririi penale este generat în principal de lipsa acțiunii opuse de apărare ca răspuns al acțiunii de tragere la răspundere penală, iar în subsidiar este rezultatul caracterului nepublic. Astfel, actele de urmărire penală nu sunt puse în discuția părților și a subiecților procesuali principali de către organul de urmărire penală, cum se întâmplă, de pildă, în faza de judecată⁵.

În cursul urmăririi penale, în administrarea probelor potrivit prevederilor art. 100 C. proc. pen., procurorul întrunește în persoana sa funcțiile procesuale de învinuire, de apărare și de soluționare a cauzei; ca urmare, nu

¹ I. NEAGU, M. DAMASCHIN, *Tratat de procedură penală. Partea generală*, ed. a 2-a, Ed. Universul Juridic, București, 2015, p. 203.

² GR.GR. THEODORU, *Tratat de Drept procesual penal*, Ed. Hamangiu, București, 2007, p. 532.

³ *Ibidem*.

⁴ V. VĂDUVA, în N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (COORD.), *Codul de procedură penală comentat*, ed. a 3-a, Ed. Hamangiu, București, 2017, p. 820-821.

⁵ C.S. PARASCHIV, *op. cit.*, 2019, p. 431.

poate exista contradictorialitate, care presupune exercitarea acestor funcții de autorități și persoane diferite.

Pe de altă parte, există și în această etapă elemente de contradictorialitate, întrucât reprezentantul funcției de învinuire acționează în contradictoriu cu reprezentantul funcției de apărare, pentru ca reprezentantul funcției de judecare și soluționare a cauzei să aibă, la deliberare, toate argumentele care susțin sau infirmă învinuirea¹. În același sens, s-a arătat că pe parcursul fazei urmăririi penale există și aspecte de contradictorialitate, cum este cazul confruntării sau al dispunerii unei expertize, când părțile au posibilitatea să își susțină punctele de vedere în funcție de interesul sau poziția procesuală pe care o au. Aceste elemente de contradictorialitate nu înlătură însă lipsa de contradictorialitate ca principiu specific al urmăririi penale².

1.2.3. Forma preponderent scrisă

Având în vedere că urmărirea penală este lipsită de publicitate și de contradictorialitate, toate activitățile desfășurate în această etapă trebuie consemnate în formă scrisă, de regulă sub forma unor procese-verbale, încheieri sau ordonanțe, pentru ca mai apoi părțile care nu au fost prezente să poată lua cunoștință de conținutul acelor acte, iar instanța să poată să lua o hotărâre, în ciuda faptului că nu a fost implicată în această etapă procesuală.

Subiecții procesuali pot acționa numai în scris în fața organelor de urmărire penală, prin formulare de cereri sau memorii scrise. De principiu, avocatul nu poate pune întrebări subiecților procesuali și nici nu poate să formuleze concluzii orale ca în faza de judecată.

Deși în cursul urmăririi penale părțile, subiecții procesuali principali și martorii se ascultă oral, în realitate nu se poate considera că urmărirea penală se desfășoară potrivit principiului oralității. Într-adevăr, oralitatea presupune desfășurarea activității procesuale prin viu grai, în prezența procurorului și a subiecților procesuali, pentru ca aceștia să asculte ce spune fiecare participant la urmărire și să poată lua astfel atitudine imediată, prin

¹ GR.GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 533.

² V. VĂDUVA, în N. VOLONCIU, A.S. UZLĂU (COORD.), *op. cit.*, p. 821.

viu grai, cu privire la ceea ce s-a spus, prin negarea unor împrejurări afirmate ca existente, prin demonstrarea ca reale a unor împrejurări pretins inexistente, prin punerea de întrebări și obținerea de răspunsuri la acestea. Cunoașterea celor relatate organului de urmărire penală de părțile, subiecții procesuali principali și martorii ascultați oral se realizează prin consultarea documentelor procedurale scrise în care au fost consemnate declarațiile¹.

1.2.4. Subordonarea ierarhică

Dispozițiile organelor superioare devin obligatorii pentru cei ce li se subordonează.

Printre atribuțiile menționate de Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară², procurorul o deține și pe aceea de supraveghere a activității de cercetare penală efectuate de organele de cercetare penală, reglementată în art. 299 C. proc. pen.³.

Examinând în partea generală a cursului de față poziția procesuală a Ministerului Public, am reținut, printre altele, că acesta este organizat pe principiul unității de acțiune, al subordonării ierarhice și că acționează în temeiul principiilor *legalității*, *imparțialității* și *controlului ierarhic*, sub autoritatea ministrului justiției, în condițiile legii. Aceste principii se aplică pentru Ministerul Public și în cursul urmăririi penale. Astfel, fiecare procuror acționează în numele Ministerului Public, reprezentând interesele generale ale societății și apărând ordinea de drept, drepturile și libertățile cetățenilor; aceasta se realizează printr-o acțiune unipersonală, fiecare procuror exercitând atribuțiile Ministerului Public în limitele competenței parchetului din care face parte⁴.

Aceste principii se aplică și organelor de cercetare penală. Organul de cercetare penală al poliției judiciare acționează unipersonal, reprezentând organul de cercetare teritorial, dar cauza poate fi trecută la un alt organ de cercetare, dacă se consideră că ar fi urmărită în mai bune condiții. Și polițiștii

¹ GR.GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 534.

² M. Of. nr. 1104 din 16 noiembrie 2022.

³ I. NEAGU, M. DAMASCHIN, *Tratat de procedură penală. Partea generală...*, p. 204.

⁴ GR.GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 538.

judiciari pot lucra în grup, efectuând diferite acte de cercetare penală, dar sunt subordonați șefului formației de cercetare penală¹.

Și la nivelul procurorului putem vorbi despre existența subordonării funcționale, atunci când sunt incidente dispozițiile art. 325 alin. (1) C. proc. pen., respectiv faptul că procurorii din cadrul parchetului ierarhic superior pot prelua, în vederea efectuării sau supravegherii urmăririi penale, cauze de competența parchetelor ierarhic inferioare, prin dispoziția motivată a conducătorului parchetului ierarhic superior².

1.3. Limitele urmăririi penale

Urmărirea penală, din punct de vedere temporal, prezintă două limite, reprezentate de:

- ➞ un **moment inițial** – începerea urmăririi penale *in rem*:
 - prin *ordonanța* organelor de urmărire penală;
 - prin *declarație verbală* sau *declarație orală* a procurorului, în cazul constatării infracțiunilor de audiență;
- ➞ un **moment final** – soluționarea cauzei de către procuror:
 - prin *ordonanță*, prin care poate dispune o soluție de neurmărire sau de netrimiteră în judecată:
 - clasare;
 - renunțare la urmărirea penală;
 - prin *rechizitoriu*, prin care dispune trimiterea în judecată.

Soluționarea plângerii de către judecătorul de cameră preliminară: prin *încheiere*, admite plângerea, desființează soluția atacată și dispune începerea judecății cu privire la faptele și persoanele pentru care, în cursul cercetării penale, a fost pusă în mișcare acțiunea penală, când probele legal administrate sunt suficiente, trimițând dosarul spre repartizare aleatorie [art. 341 alin. (7) pct. 2 lit. c) C. proc. pen.].

¹ *Ibidem*, p. 539.

² C.S. PARASCHIV, *op. cit.*, 2019, p. 432.

1.4. Actele organelor de urmărire penală

Conform art. 286 alin. (1) C. proc. pen., procurorul dispune asupra actelor sau măsurilor procesuale și soluționează cauza prin **ordonanță**, dacă legea nu prevede altfel.

Ordonanța trebuie să cuprindă, potrivit art. 286 alin. (2) C. proc. pen.:

- denumirea parchetului și data emiterii;
- numele, prenumele și calitatea celui care o întocmește;
- fapta care face obiectul urmăririi penale, încadrarea juridică a acesteia și, după caz, datele privitoare la persoana suspectului sau inculpatului;
- obiectul actului sau măsurii procesuale ori, după caz, tipul soluției, precum și motivele de fapt și de drept ale acestora;
- atunci când este cazul, mențiunea căii de atac disponibile, cu arătarea termenului în care aceasta poate fi exercitată;
- date referitoare la măsurile asigurătorii, măsurile de siguranță cu caracter medical și măsurile preventive luate în cursul urmăririi;
- alte mențiuni prevăzute de lege;
- semnătura celui care a întocmit-o.

Organele de cercetare penală [art. 286 alin. (4) teza I C. proc. pen.]:

- dispun, prin **ordonanță**, asupra actelor și măsurilor procesuale;
- formulează propuneri prin **referat**.

Dispozițiile privind conținutul ordonanței procurorului se aplică în mod corespunzător [art. 286 alin. (4) teza a II-a C. proc. pen.].

§2. Sesizarea organelor de urmărire penală

2.1. Noțiuni introductive

Sesizarea este modalitatea prin care organele de urmărire penală iau cunoștință despre săvârșirea unei infracțiuni¹.

¹ *Ibidem*, p. 436.

Pentru combaterea tuturor infracțiunilor săvârșite, organele de urmărire penală trebuie să fie informate cu privire la fiecare infracțiune ce s-a comis și cu privire la fiecare făptuitor¹.

Prin mod de sesizare a organului de urmărire penală se înțelege mijlocul prin care acesta ia cunoștință, în condițiile legii, despre săvârșirea unei infracțiuni, determinând obligația acestuia de a se pronunța cu privire la începerea urmăririi penale referitoare la acea infracțiune².

Modurile de sesizare pot fi:

➤ **generale:**

- plângerea (art. 289 C. proc. pen.);
- denunțul (art. 290 C. proc. pen.);
- sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și de alte persoane (art. 291 C. proc. pen.);
- actele încheiate de unele organe de constatare prevăzute de lege (art. 61 C. proc. pen.);
- actele încheiate de comandanții de nave și aeronave (art. 62 C. proc. pen.);
- sesizarea din oficiu (art. 292 C. proc. pen.);

➤ **speciale:**

- plângerea prealabilă a persoanei vătămate (art. 295-298 C. proc. pen.);
- sesizarea comandantului unității militare în cazul infracțiunilor săvârșite de militari prevăzute de art. 413-417 C. pen.;
- sesizarea formulată de persoana prevăzută de lege;
- sesizarea formulată cu autorizarea organului prevăzut de lege.

¹ GR.GR. THEODORU, *op. cit.*, p. 558.

² I. NEAGU, M. DAMASCHIN, B. MICU, C. NEDELCU, *Drept procesual penal*, ed. a 2-a, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 210.

2.2. Modurile generale de sesizare

2.2.1. Plângerea

Conform art. 289 alin. (1) C. proc. pen., plângerea este încunoștințarea făcută de o persoană fizică sau juridică, referitoare la o vătămare ce i s-a cauzat prin infracțiune.

Plângerea trebuie să cuprindă:

- **în cazul persoanelor fizice:** numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului;
- **în cazul persoanelor juridice:** denumirea, sediul, codul unic de înregistrare, codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar;
- indicarea reprezentantului legal ori convențional;
- descrierea faptei care formează obiectul plângerii;
- indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute.

Condiții de formă:

- dacă este formulată **în scris**, trebuie semnată de persoana vătămată sau de mandatar [art. 289 alin. (4) C. proc. pen.];
- dacă este făcută **în formă electronică**, trebuie să fie certificată prin semnătură electronică, în conformitate cu prevederile legale [art. 289 alin. (5) C. proc. pen.];
- dacă este formulată **oral**, se consemnează într-un proces-verbal de către organul care o primește [art. 289 alin. (6) C. proc. pen.].

Titulari:

- **persoana vătămată – personal** sau **prin mandatar** (mandatul trebuie să fie special, iar procura rămâne atașată plângerii) [art. 289 alin. (3) C. proc. pen.];
- **unul dintre soți** pentru celălalt soț – persoana vătămată poate să declare că nu își însușește plângerea [art. 289 alin. (7) C. proc. pen.];
- **copilul major** pentru părinți – persoana vătămată poate să declare că nu își însușește plângerea [art. 289 alin. (7) C. proc. pen.];

- **reprezentantul legal** – în cazul persoanei lipsite de capacitate de exercițiu [art. 289 alin. (8) teza I C. proc. pen.];
- **persoana cu capacitate de exercițiu restrânsă** – poate face plângere cu încuviințarea persoanelor prevăzute de legea civilă [art. 289 alin. (8) teza a II-a C. proc. pen.].
 - În cazul în care făptuitorul este persoana care reprezintă legal sau încuviințează actele persoanei vătămate, sesizarea organelor de urmărire penală se face **din oficiu** [art. 289 alin. (8) teza finală C. proc. pen.].

Persoana care nu vorbește sau nu înțelege limba română poate depune plângerea în limba pe care o înțelege. Odată cu depunerea plângerii, aceasta poate solicita ca, atunci când este citată, să primească și o **traducere a citației** [art. 289 alin. (11) C. proc. pen.].

De asemenea, conform art. 289 alin. (9) C. proc. pen., plângerea greșit îndreptată la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată se trimite, **pe cale administrativă**, organului judiciar competent.

În cazul în care plângerea este întocmită de către o persoană care locuiește pe teritoriul României, cetățean român, străin sau persoană fără cetățenie, și prin aceasta se sesizează **săvârșirea unei infracțiuni pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene**, organul judiciar este obligat să primească plângerea și să o transmită organului competent din țara pe teritoriul căreia a fost comisă infracțiunea. Regulile privind cooperarea judiciară în materie penală se aplică în mod corespunzător [art. 289 alin. (10) C. proc. pen.].

Important! Plângerea, act procesual pur facultativ, **nu trebuie confundată cu plângerea prealabilă**, care este nu doar un mod de sesizare a organelor de urmărire penală, ci și o și condiție de procedibilitate (fără de care procedura nu poate fi desfășurată) și de pedepșibilitate (fără de care nu poate avea loc tragerea la răspundere penală).

Plângerea care cuprinde referiri și la pretențiile civile are și rol de **act de constituire de parte civilă**.

2.2.2. Denunțul

Conform art. 290 alin. (1) C. proc. pen., denunțul este încunoștințarea făcută de către o persoană fizică sau juridică despre săvârșirea unei infracțiuni.

Denunțul trebuie să cuprindă, potrivit dispozițiilor art. 290 alin. (2) raportat la art. 289 alin. (2) C. proc. pen.:

- **în cazul persoanelor fizice:** numele, prenumele, codul numeric personal, calitatea și domiciliul petiționarului;
- **în cazul persoanelor juridice:** denumirea, sediul, codul unic de înregistrare, codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului sau de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar;
- indicarea reprezentantului legal ori convențional;
- descrierea faptei care formează obiectul plângerii;
- indicarea făptuitorului și a mijloacelor de probă, dacă sunt cunoscute.

Condiții de formă:

- dacă este formulat **în scris**, trebuie semnat de persoana care îl înaintează [art. 290 alin. (2) raportat la art. 289 alin. (4) C. proc. pen.];
- dacă este formulat în **formă electronică**, trebuie să fie certificat prin semnătură electronică, în conformitate cu prevederile legale [art. 290 alin. (2) raportat la art. 289 alin. (5) C. proc. pen.];
- dacă este formulat **oral**, se consemnează într-un proces-verbal de către organul care îl primește [art. 290 alin. (2) raportat la art. 289 alin. (6) C. proc. pen.].

Titulari:

- orice persoană fizică sau juridică ce are cunoștință despre săvârșirea unei infracțiuni, dar care nu a suferit de pe urma săvârșirii infracțiunii¹:
 - **doar personal;**
 - chiar și de persoana care a săvârșit infracțiunea (în anumite cazuri, **autodenunțul** poate constitui cauză de nepedepsire);

¹ C.S. PARASCHIV, *op. cit.*, 2019, p. 438.

- **reprezentantul legal** – în cazul persoanei lipsite de capacitate de exercițiu;
- **persoana cu capacitate de exercițiu restrânsă** – poate depune denunțul cu încuviințarea persoanelor prevăzute de legea civilă.

Denunțul greșit îndreptat la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată se trimite, **pe cale administrativă**, organului judiciar competent [art. 290 alin. (2) raportat la art. 289 alin. (9) C. proc. pen.].

În cazul în care denunțul este întocmit de către o persoană care locuiește pe teritoriul României, cetățean român, străin sau persoană fără cetățenie, și prin acesta se sesizează **săvârșirea unei infracțiuni pe teritoriul unui alt stat membru al Uniunii Europene**, organul judiciar este obligat să primească denunțul și să îl transmită organului competent din țara pe teritoriul căreia a fost comisă infracțiunea. Regulile privind cooperarea judiciară în materie penală se aplică în mod corespunzător [art. 290 alin. (2) raportat la art. 289 alin. (10) C. proc. pen.].

2.2.3. Sesizările făcute de persoane cu funcții de conducere și de alte persoane

Sesizarea făcută de persoane cu funcții de conducere și de alte persoane este modalitatea de informare a organului de urmărire penală stabilită în sarcina anumitor categorii de persoane care, în exercitarea atribuțiilor, au luat cunoștință de săvârșirea unei infracțiuni pentru care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu¹.

Conform art. 291 C. proc. pen., pot fi **titulari** ai sesizării:

- orice persoană cu funcție de conducere în cadrul unei autorități a administrației publice sau în cadrul altor autorități publice, instituții publice ori al altor persoane juridice de drept public;
- orice persoană cu atribuții de control;
- orice persoană care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost investită de autoritățile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu de interes public.

¹ *Ibidem*, p. 440.

În cazul persoanelor cu funcție de conducere în cadrul unei autorități a administrației publice sau în cadrul altor autorități publice, instituții publice ori al altor persoane juridice de drept public și în cazul persoanelor cu atribuții de control, obligația de sesizare a organului de urmărire penală este dublată de **luarea măsurilor pentru ca urmele infracțiunii, corpurile delictelor și orice alte mijloace de probă să nu dispară**¹.

În această categorie intră și următoarele acte:

- ➡ **actele încheiate de unele organe de constatare** (art. 61 C. proc. pen.) – ori de câte ori există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, sunt obligate să întocmească un **proces-verbal**, care va constitui act de sesizare a organelor de urmărire penale, despre împrejurările constatate:
- organele inspecțiilor de stat, ale altor organe de stat, precum și ale autorităților publice, instituțiilor publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile care constituie încălcări ale dispozițiilor și obligațiilor a căror respectare o controlează, potrivit legii;
 - organele de control și cele de conducere ale autorităților administrației publice, ale altor autorități publice, instituții publice sau ale altor persoane juridice de drept public, pentru infracțiunile săvârșite în legătură cu serviciul de către cei aflați în subordinea ori sub controlul lor;
 - organele de ordine publică și siguranță națională, pentru infracțiunile constatate în timpul exercitării atribuțiilor prevăzute de lege.

Organele de constatare anterior menționate au obligația să ia **măsuri de conservare** a locului săvârșirii infracțiunii și **de ridicare sau conservare a mijloacelor materiale de probă**.

În cazul **infracțiunilor flagrante**, organele de ordine publică și siguranță națională au dreptul de a face percheziții corporale sau ale vehiculelor, de a îl prinde pe făptuitor și de a îl prezenta de îndată organelor de urmărire penală [art. 61 alin. (2) C. proc. pen.].

¹ C.S. PARASCHIV, *op. cit.*, 2019, p. 440.

Procesul-verbal încheiat constituie act de sesizare a organelor de urmărire penală și nu poate fi supus controlului pe calea contenciosului administrativ [art. 61 alin. (5) C. proc. pen.].

Actele încheiate împreună cu mijloacele materiale de probă se înaintează, de îndată, organelor de urmărire penală [art. 61 alin. (4) C. proc. pen.];

➡ **actele încheiate de comandanții de nave și aeronave** (art. 62 C. proc. pen.) – comandanții de nave și aeronave sunt competenți să facă percheziții corporale sau ale vehiculelor și să verifice lucrurile pe care făptuitorii le au cu sine sau le folosesc, pe timpul cât navele și aeronavele pe care le comandă se află în afara porturilor sau aeroporturilor și pentru infracțiunile săvârșite pe aceste nave sau aeronave.

Important! În cazul neîndeplinirii acestei obligații, fapta constituie infracțiunea de omisiune a sesizării, prevăzută de art. 267 C. pen.

2.2.4. Sesizarea din oficiu (autosesizarea)

Autosesizarea este modul general de sesizare pentru organele de urmărire penală, atunci când află despre săvârșirea unei infracțiuni pe orice altă cale decât prin modurile de sesizare anterior analizate – plângere, denunț sau acte încheiate de alte organe¹.

Sesizarea din oficiu intervine, de exemplu, în cazul constatării **infracțiunii flagrante** de către organele de urmărire penală.

Conform art. 293 C. proc. pen., infracțiunea flagrantă este:

- ➡ infracțiunea descoperită **în momentul săvârșirii** sau **imediat după săvârșire**;
- ➡ infracțiunea al cărei **făptuitor**, imediat după săvârșire, **este urmărit** de organele de ordine publică și de siguranță națională, de persoana vătămată, de martorii oculari sau de strigătul public ori **prezintă urme** care justifică suspiciunea rezonabilă că ar fi săvârșit infracțiunea sau este surprins aproape de locul comiterii infracțiunii cu arme, instrumente sau orice alte obiecte de natură a îl presupune participant la infracțiune.

¹ *Ibidem*, p. 441.

În cazul infracțiunii flagrante, organele de ordine publică și siguranță națională întocmesc un **proces-verbal**, în care consemnează toate aspectele constatate și activitățile desfășurate, pe care îl înaintează **de îndată** organului de urmărire penală [art. 293 alin. (3) C. proc. pen.].

De asemenea, plângerile și cererile prezentate în scris, corpul delict, precum și obiectele și înscrisurile ridicate cu ocazia constatării infracțiunii sunt puse la dispoziția organului de urmărire penală [art. 293 alin. (4) C. proc. pen.].

2.2.5. Examinarea sesizării

Conform art. 294 alin. (1) C. proc. pen., la primirea sesizării, organul de urmărire penală procedează la **verificarea competenței** sale, iar în cazul în care se consideră incompetent, înaintează procurorului cauza, împreună cu propunerea de trimitere a sesizării organului competent.

În situația în care plângerea sau denunțul **nu** îndeplinește condițiile de formă prevăzute de lege ori descrierea faptei este incompletă ori neclară, se restituie **pe cale administrativă** petiționarului, cu indicarea elementelor care lipsesc [art. 294 alin. (2) C. proc. pen.].

Atunci când sesizarea îndeplinește condițiile legale de admisibilitate, dar din cuprinsul acesteia rezultă vreunul dintre cazurile de împiedicare a exercitării acțiunii penale prevăzute de art. 16 alin. (1) C. proc. pen., organele de cercetare penală înaintează procurorului actele, împreună cu propunerea de clasare [art. 294 alin. (3) C. proc. pen.].

În cazul în care procurorul apreciază propunerea întemeiată, dispune, prin ordonanță, clasarea, adică **o soluție de neîncepere a urmăririi penale** [art. 294 alin. (4) C. proc. pen.].

De asemenea, potrivit art. 294¹ C. proc. pen., ori de câte ori este necesară o autorizare sau îndeplinirea unei alte condiții prealabile pentru a se dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale față de o anumită persoană, parchetul, odată cu sesizarea instituției competente, înaintează un **referat** întocmit de procuror, care va cuprinde date și informații cu privire la săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală de către persoana cu privire la care se solicită autorizarea.